

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

วิธีดำเนินการศึกษา ทฤษฎีโดยสารขนาดเล็ก ประจำทางสายเชียงใหม่ – ฝาง ได้กำหนดขั้นตอนการศึกษาไว้ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรและตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ มี 2 กลุ่ม คือ

3.1.1 กลุ่มผู้ประกอบการรถโดยสารขนาดเล็ก (สี่ล้อส้ม) ประจำทางสายเชียงใหม่ – ฝาง ซึ่งมีประชากรในปัจจุบันที่เป็นผู้ประกอบการทั้งหมด 27 ราย โดยจะทำการสัมภาษณ์ทั้งหมด 27 ราย

3.1.2 กลุ่มผู้ใช้บริการรถโดยสารขนาดเล็ก (สี่ล้อส้ม) ประจำทางสายเชียงใหม่ – ฝาง โดยจะใช้วิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จำนวน 150 ราย ในช่วงระหว่างเดือนเมษายน – เดือนพฤษภาคม ปี พ.ศ. 2551

ในการศึกษาคั้งนี้ จะทำการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ที่สถานีขนส่งช้างเผือก

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้วิธีการออกแบบสอบถาม โดยการสัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างข้างต้น 2 กลุ่ม รวมทั้งการสัมภาษณ์คณะกรรมการรถโดยสารขนาดเล็ก (สี่ล้อส้ม) ประจำทางสายเชียงใหม่ – ฝาง

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ศึกษาโดยใช้ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากกรมการขนส่งทางบกจังหวัดเชียงใหม่ เช่น ตารางค่าโดยสารประจำทาง เอกสารประกอบการประชุมของคณะกรรมการสี่ล้อเล็กเชียงใหม่ - ฝาง ไม่ว่าจะเป็นอัตราค่าบริการรับฝากส่งของ สี่ล้อเล็ก เชียงใหม่ – ฝาง รวมทั้งเว็บไซต์ และวารสารสิ่งพิมพ์

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการทำการศึกษาครั้งนี้จะใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ชุด คือ ข้อมูลด้านผู้ประกอบการ และข้อมูลด้านผู้ใช้บริการ

ข้อมูลด้านผู้ประกอบการ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวกับต้นทุน และรายได้ ในการประกอบการรถโดยสารขนาดเล็ก (สี่ล้อสี่ม) ประจำทางเชียงใหม่-ฝาง ได้แก่ ต้นทุนรถ ค่าดำเนินงาน ค่าน้ำมัน เป็นต้น

ส่วนที่ 3 ข้อมูลที่เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการประกอบการรถโดยสารขนาดเล็ก (สี่ล้อสี่ม) ประจำทาง เชียงใหม่-ฝาง ที่ผู้ประกอบการประสบในการดำเนินธุรกิจรถโดยสารขนาดเล็ก สายเชียงใหม่ – ฝาง

ข้อมูลด้านผู้ใช้บริการ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ใช้บริการรถโดยสารขนาดเล็ก (สี่ล้อสี่ม) ประจำทางสายเชียงใหม่-ฝาง ซึ่งจะสอบถามเกี่ยวกับ

- วัตถุประสงค์ในการใช้บริการ
- จำนวนการใช้บริการ
- ค่าใช้จ่ายต่อการเดินทาง
- ความพึงพอใจในการใช้บริการ เช่น ด้านการบริการของพนักงานขับรถ ค่าโดยสาร จำนวนรถ และความปลอดภัยในการใช้บริการ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลที่เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่ผู้ใช้บริการรถโดยสารขนาดเล็ก (สี่ล้อสี่ม) ประจำทางสายเชียงใหม่-ฝาง ซึ่งได้แก่

- ค่าโดยสาร
- สภาพรถ
- เวลาในการให้บริการ
- การบริการของพนักงานขับรถ

3.4 วิธี/เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิเคราะห์

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถามทั้งหมด จะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนของผู้ประกอบการ กับส่วนของผู้ใช้บริการ

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านผู้ประกอบการ

1) ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) อธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่เก็บได้ โดยนำเสนอเป็นตารางแจกแจงความถี่ อัตราร้อยละ และอธิบายเชิงพรรณนาประกอบ

2) ทำการวิเคราะห์ต้นทุน โดยหาค่าเฉลี่ยของต้นทุนในการลงทุนประกอบกิจการ และต้นทุนค่าดำเนินการ โดยไม่นับรวมค่าแรงของคนขับรถ ซึ่งได้แก่

- ต้นทุนรถยนต์
- ค่าต่อเติมรถพร้อมประกอบการ
- ค่าป้ายทะเบียน
- ค่าบำรุงแรกเข้า

ส่วนต้นทุนในการดำเนินงานแบ่งเป็นต้นทุนคงที่ (Fixed Costs) และต้นทุนผันแปร (Variable Costs) โดยสามารถแจกแจงรายละเอียดได้ดังนี้

- ต้นทุนคงที่ ได้แก่ ค่าบำรุงรายปี ค่าภาษีรถยนต์รายปี เงินเข้ากองทุน และค่าประกันภัยรถยนต์
- ต้นทุนผันแปร ได้แก่ ค่าบำรุงรักษา และค่าน้ำมัน

ในส่วนต้นทุนแปรผันซึ่งจะมีค่าน้ำมัน จะคิดจากราคาน้ำมันที่เป็นจริงในขณะที่ทำการเก็บข้อมูลช่วงเดือนเมษายน ถึง เดือนพฤษภาคม ปี พ.ศ. 2551 แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย และอธิบายเชิงพรรณนา

ในส่วนค่าบำรุงรักษา รถที่ใช้ในการประกอบการจะต้องเสียค่าบำรุงรักษา เช่น ค่าน้ำมันเครื่อง น้ำมันแอร์ ไล่กรองและค่าเปลี่ยนอะไหล่รถที่ชำรุด โดยจะนำมาหาค่าเฉลี่ย และอธิบายเชิงพรรณนา

3) ส่วนรายได้ ซึ่งได้แก่ รายได้จากค่าโดยสาร 45% และรายได้จากค่าฝากของ 55% โดยนำรายได้ที่ได้รับจริงในขณะที่ทำการเก็บข้อมูลช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม ปี พ.ศ. 2551 มาทำการคำนวณหารายได้ต่อปี โดยรายได้ในแต่ละเดือนไม่เคลื่อนไหวตามฤดูกาล ไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก ซึ่งสามารถคำนวณได้จาก

$$\text{รายได้ต่อปี} = \text{รายได้เฉลี่ยต่อเดือน} \times 12$$

4) วิเคราะห์ระยะคืนทุนและอัตราผลตอบแทนของการลงทุนของธุรกิจรถโดยสารขนาดเล็ก ประจำทางสายเชียงใหม่ – ผาง โดยคำนวณได้จาก

ระยะเวลาคืนทุน สามารถคำนวณได้จาก

$$\text{ระยะเวลาคืนทุน} = \frac{\text{เงินลงทุนแรกเริ่ม}}{\text{ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต่อปี}}$$

อัตราผลตอบแทนของการลงทุน สามารถคำนวณได้จาก

$$\text{อัตราผลตอบแทนของการลงทุน} = \frac{\text{ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต่อปี} * 100}{\text{เงินลงทุนแรกเริ่ม}}$$

5) วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของผู้ประกอบการรถโดยสารขนาดเล็ก (สี่ล้อสี่ล้อ) ประจำทางสายเชียงใหม่-ผาง โดยจะใช้การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ จากคำตอบคำถามปลายเปิดในแบบสอบถาม

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านผู้ให้บริการ

1) ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) อธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่เก็บได้ โดยนำเสนอเป็นตารางแจกแจงความถี่ อัตราร้อยละ และอธิบายเชิงพรรณนาประกอบ

2) การวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ใช้บริการรถโดยสารขนาดเล็ก (สี่ล้อสี่ล้อ) ประจำทางสายเชียงใหม่-ผาง จะทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยนำเสนอเป็นตารางแจกแจงความถี่ อัตราร้อยละ

3) ในส่วนการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจในการใช้บริการของผู้ใช้บริการรถโดยสารขนาดเล็ก ประจำทางสายเชียงใหม่-ผาง จะใช้มาตรวัดแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Likert Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และนำระดับความพึงพอใจที่ได้มาหาคะแนนดังนี้

ระดับความพึงพอใจ

คะแนน

พึงพอใจมาก	3
พึงพอใจปานกลาง	2
พึงพอใจน้อย	1
ไม่พึงพอใจ	0

ทำการเก็บรวบรวมคะแนน และนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต และทำการจัดเรียงคะแนนเฉลี่ยระดับความพึงพอใจจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด และทำการแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ย โดยยึดถือหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

<u>ค่าเฉลี่ย</u>	<u>ระดับความพึงพอใจ</u>
2.50 – 3.00	มาก
1.50 – 2.49	ปานกลาง
0.50 – 1.49	น้อย
0.00 – 0.49	น้อยมาก

จากนั้นนำเสนอข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และนำเสนอในรูปแบบตาราง

4) วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของผู้ใช้บริการรถโดยสารขนาดเล็ก (สี่ล้อส้ม) ประจำทางสายเชียงใหม่-ฝาง โดยจะใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา หาค่าเฉลี่ย และร้อยละ จากคำตอบคำถามปลายเปิดในแบบสอบถาม และจัดลำดับความสำคัญของปัญหา โดยแบ่งลำดับความสำคัญและการให้คะแนนดังนี้

<u>ระดับความสำคัญของปัญหา</u>	<u>คะแนน</u>
มีปัญหามาก	3
มีปัญหাপานกลาง	2
มีปัญหาน้อย	1
ไม่มีปัญหา	0

ทำการเก็บรวบรวมคะแนน และนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต และทำการจัดเรียงคะแนนเฉลี่ยระดับความสำคัญของปัญหาจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด และทำการแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ย โดยยึดถือหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

<u>ค่าเฉลี่ย</u>	<u>ระดับความสำคัญของปัญหา</u>
2.50 – 3.00	มาก
1.50 – 2.49	ปานกลาง
0.50 – 1.49	น้อย
0.00 – 0.49	น้อยมาก

3.5 นำเสนอผลการศึกษา

ส่วนการนำเสนอผลการศึกษา ข้อมูลที่ได้รวบรวมและนำมาวิเคราะห์แล้วนั้น จะนำเสนอในรูปแบบตารางร้อยละ และการหาค่าเฉลี่ย เพื่อให้สามารถอธิบายข้อมูลพื้นฐาน ข้อมูลต้นทุน และรายได้ พฤติกรรมของผู้ใช้บริการ ตลอดจนถึงปัญหาและอุปสรรคของผู้ประกอบการและผู้ให้บริการ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved